

ИНФОРМАЦИЈА
О СПРОВЕДЕНИМ МЈЕРАМА ЛОКАЛНИХ ОРГАНА И ДРУГИХ СУБЈЕКАТА
ПРОИСТЕКЛИХ ИЗ АНКЕТЕ ЗА ПРИВРЕДНИКЕ

Одјељење за привреду општине Котор Варош, у поступку добивања BFC SEE цертификата Општине са повољним пословним окружењем, спровело је у априлу 2016. године анкету за привреднике о условима пословања и пружању јавних услуга на подручју Општине, са циљем сагледавања проблема који оптерећују пословање на државном и локалном нивоу.

Привредни субјекти који су се одавали на анкету дали су следеће коментаре, примједбе и приједлоге за успјешније пословање:

- Високе стопе пореза и доприноса на плате, високе дажбине и таксе,
- Занатске радње су са порезима и обавезама изједначене са великим предузећима,
- Недовољно подстицајних средстав од стране државе и локалне заједнице за развој и пословање малих и средњих предузећа и предузетника, као и пољопривредника
- Непостојање индустријских зона у Општини,
- Неадекватан царински превоз и терминал,
- У јавним набавкама не поштује се Закон, влада корупција фаворизују се углавном велике фирме и највишка цијена, државне институције врше неблаговремено плаћање извршених радова и услуга,
- Пдв се плаћа на фактурисану умјесто на плаћену реализацију,
- Loša водоснабдјевеност руралних подручја Општине, чести прекиди у испоруци воде у градском подручју и без најаве,
- Канализациона мрежа у граду није завршена, а у неком дијеловима не постоји и није планирана да се изгради,
- Стар возни парк јавних превозника, кашњење аутобуса, неусклађеност капацитета аутобуса са бројем путника, превисока цијена аутобуских карата,
- Честе осцилације напона и прекиди електричне енергије, катастрофално електроснабдијевање на подручју Општине који се напаја далеководом Шипраге и Масловаре,
- Електрична енергија и телекомуникационе услуге прескупе, поготово за мале радње,
- Loša путна инфраструктура, радови на путева се изводе без плана и често се више пута прекопавају на истим мјестима,
- Непостојање тротоара и уличне расvjете према неким насељима где постоји потреба за тим,
- Недовољан број мјesta на јавним паркинзима,
- Безбједност loša, честе крађе имовине, велики број нерасветљених провалних крађа,
- Жива стока се извози у бесцијење, а држава увози јефтино месо сумњивог квалитета,

- Произвођачи крупне живе стоке у планинским крајевима немају средстава за њихово обиљежавање, нити је то организовано на терену од стране надлежних органа, а на клаонице може доћи само обиљежена стока,
- Клаоницу у Котор Варошу треба без накнаде додијелити инвеститору који има могућности да је оспособи и пусти у употребу и ријешити имовинске односе, јер за то постоји потреба и интерес свих производа и прерађивача меса, као и грађана који живе и раде на подручју Општине,
- Продаја државног земљишта за отварање производних погона и развој пољопривреде је занемарена, државно пољопривредно земљиште није идентификовано и узурпирало је, а надлежни органи не спречавају незаконито кориштење тог земљишта,
- Не најављује се искључења електричне енергије воде,
- Непрописно постављени контејнери за смеће, мало контејнера, нередован одвоз смећа, а има случајева где се смеће оупште не одвози,
- Код издавања грађевинских дозвола не поштује се Закон, потребно превише документације, накнадеи ренте су превисоке, непоштивање законских рокова за њихово издавање, бесправна градња се подржава од стране општинских руководилаца и инспектора,
- Тром рад свих општинских органа на издавању рјешења и разних дозвола, присутна нестручност и неодговорност,
- Потребно ријешити паркинг мјеста око стамбених зграда,
- Инспекцијске службе слабо контролишу нездраву конкуренцију и рад на црно и подржава се од стране општинских органа, посебно у грађевинарству и трговинско-угоститељској дјелатности, радно вријеме се не поштује, обављање регистроване главне дјелатности се не контролише, издавање фискалних рачуна, не дјелују се превентивно,
- Селективан приступ у свим јавним услугама и велики утицај политike на рад и гледање људи по политичкој припадности код свих органа и институција које врше јавне услуге,
- Погрешна уписна политика у средње школе и недостатак школованих специјализованих услужних занимања као што су: електроничари, сервиси индустриске опреме и уређаја, дрвопрerađivachi, сјекачи, трактористи, роковаоци грађевинских машина, металостругари, металоглодачи, заваривачи, пресери, машинбравари, обућари, кожари, кожарски техничари, тесари, зидари, армирачи и сл.
- Непостојање програма од стране Општине за стимулisanje школовања занатских занимања, непостојање адекватне праксе у систему школовања, непостојање едукације родитеља код уписа дјеце у средње школе,
- За грађевинске фирме законски је обавезан број квалификованих радника, а на тржишту је недостатак тих струка.

Од стране локалних органа и других субјеката добивене су следећи одговори и повратне информације о реализацији приједлога привредних субјеката које су исказани у анкети и мјера које треба да се предузимају, чијом би реализацијом дошло до побољшања привредног амбијента на подручју Општине и успјешнијег пословања:

Одјељење за просторно уређење

- За општину Котор Варош су донесени стратешки документи просторног уређења и то Просторни план 2011-2030. године и Урбанистички план 2009-2030. године и истим су кроз графичке прилоге намјене површина предвиђене локације за радне и пословне зоне као и зоне за пољопривредну производњу.
- Грађевинске дозволе се издају у складу са Законом о уређењу простора и грађењу и у складу са посебним законима који зависе од врсте и намјене објекта који се планира градити. Општина Котор Варош нема надлежност да мијења наведене Законе.
- Сматрамо да Одјељење за просторно уређење издавање грађевинских дозвола проводи веома ефикасно и брзо али је проблем комплексности и непознавања Закона као и не достављање потребне документације од стране инвеститора, што опет није у надлежности овог органа.

Одјељење за стамбено-комуналне послове

Од назначених закључака и мјера из анализе анкете за привреднике, а које се односе на ово одјељење, достављен је одговор само за узурнације државног земљишта, где се констатује да је општина Котор Варош међу првима у Републици Српској донијела одлуку о продаји и давању земљишта привредним субјектима бесплатно или уз минималну цијену. Наводе се примјери продаје земљишта Творници обуће „Спортек“ доо Котор Варош и фирмама „Едо“ доо Шипраге. За остале приједлоге привредних субјеката из анализе анкете Одјељење сматра да нису оправдани, да су уопштени и да их треба појединачно разматрати.

Одсјек за инспекцијске послове и комуналну полицију

- Општина учествује у обиљежавању крупне стоке и кроз субвенције сточарске производње повећава сточни фонд. Кроз ветеринарски инспекцијски надзор овлаштених ветеринарских организација и регистрованих фарми редовно се има увид у сточни фонд и број укупно означених животиња на подручју Општине.
- Стање на терену у смислу поштивања Закона о уређењу простора и грађењу од стране учесника у процесу изградње је на завидном нивоу од 2012. године и прије. Знатно је смањен број нелегалне изградње и незаконито изграђених објеката, што указује на позитивне појаве у промјени грађанске свијести, перцепцији и предрасудама према цивилизацијским вриједностима модерно уређеног и организованог друштва. Важно је истаћи да инспекција интензивно ради на промјени свијести грађана и подржава напоре истих који препознавају и представкама указују на појаву нелегалне градње.

- У циљу сузбијања сиве економије (рад на црно), односно стављања у равноправан положај свих привредника на подручју Општине, у посматраном периоду су повећане контроле пријављивања радника код надлежних послодавца те уплате пореских обавеза за исте. Такође су повећане контроле издавања фискалних рачуна за продате производе и извршене услуге од стране привредника који подлијежу фискализацији. Оућено је да велики проблем привредницима представља сервисирање регистар каса код овлашћених сервисера, јер се предуго чека на поправке истих, а кварови су врло чести. У циљу што „безболнијег“ усмјеравања пословања привредника у законске оквире надлежни тржишни инспектор дјелује савјетодавно и превентивно, посебно код новооснованих привредних субјеката. Рестриктивно се дјелује само онда када је то нужно. Поред наведеног би требало попунити мјесто инспектора за радне односе и заштиту на раду како би се стање у овој области што боље поправило.
- Контролу радног времена субјеката контролисала је Комунална полиција у складу са својим овлаштењима у вријеме викенда када су организоване контроле, а такође се дјеловало и путем медија. Приликом контрола уочени су мањи пропусти у погледу прекорачења радног времена од стране угоститељских објеката и то најчешће у љетњем периоду. Углавном су исти упозоравани, те су поступали у складу са упозорењима службеника. Остваривана је сарадња са ПС Котор Варош у вријеме када није било организованих контрола од стране ове службе и више се дјеловало превентивно и без санкционисања. Много је рађено и на контроли извођења музике уживо, што се види по броју издатих одобрења од стране надлежног Одјељења за привреду. У погледу контроле радног времена за вријеме празника исто се поступало.
- У овој служби је систематизовано радно мјесто контролор паркирања на јавним паркиралиштима и тај радник врши контролу у погледу плаћања накнаде за паркирања, те на основу налога Комуналне полиције врши блокаде аутомобила која се налазе у прекршају у складу са Правилником.

На градском подручју постоји 157 уређених паркирних мјеста, а службеници Одсјека за инспекцијске послове и комуналну полицију у току 2016. и 2017. године вршили су комунално- инспекцијски надзор у овој области и водили управне поступке за кориснике који крше одредбе одлуке, налагали блокирање, задржавање или премјештање возила у прекршају, те санкционисали возила која се паркирају на за то непредвиђеним површинама (тритоари, зелене површине) и у складу са овлаштењима прописаним Законом о комуналној полицији и Одлуком о безбиједности саобраћаја, дјеловали на терену и стварали услове како би одлука била спроведена.

- Остале питања у погледу успоставе паркиралишта и мјеста за паркирања око зграда су у надлежности Одјељења за стамбено-комуналне послове и Одјељења за просторно уређење и урбанизам.

Одјељење за друштвене дјелатности

У вези са промјеном упине политике у средње школе, дана 27.02.2017. године у општини Котор Варош је одржан састанак на којем је поред Начелника, замјеника начелника и начелника одјељења за друштвене дјелатности присуствовао и директор ЈУ СПЦ „Никола Тесла“ Котор Варош, као и представници привредних субјеката са подручја Општине, међу којима су били присутни и директор творнице обуће „Дермал Р“ Котор Варош, члан Управног одбора творнице обуће „Спортек“ Котор Варош и власник кројачке радње „Лукић продукт“ из Котор Вароша.

На наведеном састанку је похваљено усклађивање уписне политике ЈУ СПЦ „Никола Тесла“ Котор Варош са потребама привреде с обзиром да су планирани нови смјерови за упис, а који су везани за област машинске обраде материјала и за електро област образовања. Како је и договорено на састанку ЈУ СПЦ „Никола Тесла“ Котор Варош је за упис у 2017/2018 планирала упис нових смјерова и то: техничар информационих технологија (електро струка) и техничар ЦНЦ технологија (машинска струка), као и смјерова за занате као што су бравари и вариоци.

На том састанку је донесен закључак у којем се ЈУ СПЦ „Никола Тесла“ Котор Варош сугерише да постоји потреба за образовањем кадра обућарске струке и да је неопходно да исти смјер што прије буде и уписан у први разред средњег школовања. Представници производних предузећа су изразили жељу да помогну ЈУ СПЦ „Никола Тесла“ Котор Варош око школовања горе наведене струке. Након тог договора ЈУ СПЦ „Никола Тесла“ Котор Варош је у својој уписној политици за 2017/2018 годину и планирала упис кадра обућарске струке, али због веома малог интересовања за тај смјер исти није добио минималан број ученика да би се могло уписати једно одјељење, а да исто буде и одрживо. Средњошколски центар је предлагао да би се уз евентуалне субвенције можда и могло уписати једно одјељење обућарске струке, али, без икаквог подстицаја ни сада неће бити интересовања за наведени смјер. Овим користимо прилику да се у буџету општине Котор Варош планира ставка да се врши константна едукација родитеља чија дјеца уписују први разред средње школе и да се иста подстичу да уписују дефицитарна занимања. Уједно се поредлаже да се уведу и стипендије у средњој школи за ученике који упишу дефицитарна занимања, а посебно занимања обућарске струке.

Према томе Општинска управа у договору за средњом школом проводи План уписа у први разред за сваку наредну школску годину и напомиње да се приједлози са састанака са представницима привредних субјеката прослиједе и у Одјељење за друштвене дјелатности, како би се на вријеме реаговало за упис у наредне школске године.

Одјељење за привреду

- Што се тиче подстицајних средстава за пољопривреднике постоје подстицаји како на републичком тако и на општинском нивоу, који се додјељују у складу са правилницима о подстицајима.
- Агенција за обиљежавање БиХ је надлежна за обиљежавање стоке преко ветеринарских станица које имају додијељене терене од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске. Цијене

- обиљежавања стоке утврђене су ветеринарским правилником, а надзор над радом ветеринара врше општинске и републичка ветеринарска инспекција.
- За издавање и продају објекта у билом којој дјелатности надлежне су службе за урбанизам и стамбено-комуналне послове и Скупштина општине. За продају или издавање у закуп клаонице која је била у власништву земљорадничке задруге потребно је да заинтересована лица поднесу иницијативу надлежним општинским органима.
 - Продаја пољопривредног земљишта за изградњу производних погона регулише се посебним законским процедурама, углавном уз одобрење Скупштине општине. Идентификација пољопривредног државног земљишта које ће се издавати у закуп на подручју општине Котор Варош је у процедури, у складу са Правилником о давању у закуп државног пољопривредног земљишта. За ову активност потребно је да се набави адекватна опрема за мапирање и идентификацију државног земљишта намијењену за закуп, за чију набавку је Скупштина општине одобрila средства.

Одељење за финансије

- Општина Котор Варош као уговорни орган поступке јавних набавки проводи у складу са Законом о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ 34/14), а што је констатовано и Ревизорским извјештајем од 15.08.2018. године.
- Процедуре јавних набавки су максимално транспарентне, обавјештења о набавци су јавна и свима доступна на Порталу јавних набавки, квалификациони услови који се траже су основни и минимални и не фаворизују никога, поготово не, како је наведено у анализи анкете за привреднике, велике понуђаче који се на наше позиве веома ријетко јављају.
- Два су критерија за одабир најповољнијег понуђача: најнижа цијена и економски најповољнија понуда. Уговорни орган се одлучује за одговарајући критериј који ће бити у складу са једним од основних принципа јавних набавки дефинисаним Законом, а то је најефикасније кориштење јавних средстава, тако да када критериј "економски најповољнија понуда" буде оптималан избор за поштовање наведеног принципа, у зависности од предмета набавке, тада ће се и користити.

КП „Бобас“ а.д. Котор Варош

КП „Бобас“ а.д. Котор Варош је у сарадњи са општинским структурима учинила велике напоре како би се унапредио систем водоснабдијевања у граду. У прошлој 2017. години стављен је у функцију нови цјевовод у дужини од 18 км. У питању је пројекат који је започет 2015. године и њиме је обухваћена замјена старих АЦ цијеви и проширење мреже. Обзиром да су на нови цјевовод приклучени сви корисници може се констатовати да је водоснабдијевање у граду на задовољавајућем нивоу.

Тренутно је актуелан пројекат проширења водоводне мреже према МЗ Забрђе и очекивања су да ће га предузеће, заједно са локалном управом, успешно реализовати у што скоријем року. Такође предузимају се и мјере како би се унаприједио и канализациони систем и неометано и квалитетно вршио одвоз и депоновање отпада са подручја Општине.

ЗАКЉУЧЦИ

Према достављеним повратним информацијама од стране надлежних локалних органа и других субјеката може се закључити да се углавном спроводе мјере на реализацији сугестија и приједлога привредних субјеката, које су истакли у анкети из априла мјесеца 2016. године, а које се односе на побољшање пословања и стварања што повољнијег привредног амбијента на подручју општине Котор Варош.

Један дио мјера односи се на рад надлежних органа Републике Српске и БиХ и њихова реализација није предмет ове информације.

У наредном периоду локални органи и други субјекти на плану стварања што повољнијег привредног амбијента на подручју Општине даће акценат на рјешавању следећих питања која су проистекла из приједлога и сугестија привредних субјеката који су се одазвали на анкету:

повећање подстицаја у Буџету Општине у привреди и пољопривреди, формирање индустријских зона, побољшање квалитета водоснабдевања у граду, а посебно у руралним подручјима, побољшање одвоза смећа у градском и руралним подручјима, ефикасније управљање и одржавање канализационих система, побољшање јавног превоза, побољшање напајања и елиминисање честих искључења електричне енергије, изградња и одржавање путне инфраструктуре, изградња пјешачке инфраструктуре, обезбеђење више јавних паркинга, изградња квалитетније јавне расvjете, идентификација и спречавање незаконитог кориштења државног пољопривредног и осталог земљишта, омогућити кориштење слободних привредних објеката, скраћење рокова и смањење цијена накнада и такси код издавања грађевинских дозволе и других одобрења од стране локалних органа, смањење бесправне изградње, појачана контрола рада на црно, посебно у области грађевинарства, трговине и угоститељства, стимулисање школовања дефицитарних кадрова.

Број: Службено/18
Котор Варош, децембар 2018. године

ИНФОРМАЦИЈУ ПРИПРЕМИО
Бранислав Стојановић
Сам.стручни сарадник за МСП

В.Д. НАЧЕЛНИК
ОДЈЕЉЕЊА ЗА ИПРИВРЕДУ
Срећан Борић

